

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یوری امیلیانوف* - (Yuri Emelyanov)

برگردان از: ا. م. شیری

۲۷ دسمبر ۲۰۱۶

کشته‌های کنگره بیستم

۲

غرب به اعتراض برمی‌خیزد و برای انجام کودتای ضدانقلابی دو باره تدارک می‌بیند

سرکوبی شورش مجارستان به واسطه نیروهای ارتش اتحاد شوروی به اعتراضات شدید در کشورهای غربی منجر گردید. زیر فشار آنها در ۴ نومبر سال ۱۹۵۶ مجمع عمومی فوق‌العاده ملل متحد برای بحث پیرامون "مسأله مجارستان" برگزار شد. همان روز رئیس جمهور امریکا د. آیزنهاور (D. Эйзенхауэр) پیامی به ن. آ. بولگانین (Н.А. Булганин)، صدر شورای وزیران اتحاد شوروی فرستاد. در این پیام او اظهار امیدواری کرد، که "نماینده اتحاد شوروی در این اجلاس قادر به اعلام آن باشد، که کشورش برای خارج کردن نیروهایش از مجارستان آماده می‌شود و اجازه می‌دهد مردم این کشور از حق تشکیل دولت منتخب خود استفاده کند". اما این اتمام حجت با گامهای بعدی دولت امریکا تحکیم نگردید. معلوم نیست اگر سر امریکا در این هنگام به انتخابات ریاست جمهوری گرم نبود، حوادث چه مسیری در پیش می‌رفت.

اگر در این روزها یک بحران بین‌المللی دیگر، بحران انشقاق در بین کشورهای پیشرو غربی روی نمی‌داد، شاید واکنشهای شدیدتر در مقابل اقدام اتحاد شوروی در مجارستان نشان داده می‌شد. ۲۹ اکتوبر سال ۱۹۵۶ نیروهای نظامی اسرائیل وارد خاک مصر شدند، ۳۱ اکتوبر آنها با پشتیبانی نیروهای هوایی و بحری انگلیس و فرانسه منطقه کانال سوئز را به اشغال خود درآوردند. با این حال، انگلستان، فرانسه و اسرائیل بدون هماهنگی با امریکا، که در آن موقع برای تحریک جنگ در خاورمیانه علاقه مند نبود، به این اقدامات دست زدند. ۷ نومبر سه کشور به عملیات جنگی خود در مصر پایان دادند. مجمع عمومی ملل متحد طی سه قطعنامه تجاوز سه کشور را محکوم کرد و خروج نیروهای آنها را خواستار شد. در همین روز آخرین سنگر مقاومت شورشیان مجارستان در هم کوبیده شد.

۱۲ نومبر مجمع عمومی ملل متحد قطعنامه‌ای را تصویب کرد که در آن اتحاد شوروی به سبب "سلب آزادی و استقلال مجارستان" محکوم می‌شد. قطعنامه از اتحاد شوروی می‌خواست "برای خارج کردن نیروهای مسلح خود از مجارستان و احیای استقلال سیاسی آن در اسرع وقت اقدام کند". قطعنامه با ۵۵ رأی مثبت هیأت‌های نمایندگی اعضای ملل متحد در مقابل ۸ رأی مخالف (اتحاد شوروی و متحدان آن) (به تصویب رسید. ۱۳ هیأت رأی ممتنع داد.

همانوقت هم برای اولین بار تلاشهایی در جهت سوءاستفاده از بازی‌های المپیک به منظور تشکیل کارزار خصمانه علیه کشور ما به عمل آمد. موضوع تحریم بازی‌های المپیک که قرار بود در ماه نومبر در ملبورن افتتاح شود، به نشانه اعتراض علیه ورود نیروهای اتحاد شوروی به مجارستان مطرح گردید. با این وجود، فقط اسپانیای فرانکو، هالند و سوئیس آن را تحریم کردند.

پس از ۴ نومبر در خیابانها و میداین شهرهای اروپای غربی و امریکای شمالی اغلب اعتراضات ضدشوروی در حمایت از ضدانقلاب مجارستان برگزار می‌گردید. مجله "تایم" یک "جنگجوی مجاری در راه آزادی" را به عنوان "مرد سال" انتخاب نمود و در روی جلد شماره جدید خود تصویر سه مرد را چاپ کرد. "جنگجویان آزادیخواه مجاری" را به طور مرتب به مراسم بین‌المللی دعوت می‌کردند و آنها هم حوادث دلخراشی از سرکوبی "قیام ملی" تشریح می‌نمودند. برگزارکنندگان مراسم به هر کسی که سعی می‌کرد در باره مجازاتهای غیرانسانی کمونیستها و اعضای خانواده آنها توسط ضدانقلاب صحبت کند، اجازه سخن گفتن نمی‌دادند.

در همین حال در ایالات متحده امریکا سعی کردند درس‌های جدی از شکست ضدانقلاب در مجارستان فراگیرند. فرستنده‌های رادیو "آزادی" و "صدای امریکا" به سبب آن که برنامه‌های آنها در روزهای شورش به این تصورات دامن می‌زد که قدرتهای غربی به طور قطع به شورشیان کمک می‌کنند، به شدت هدف انتقاد قرار گرفتند. پس از این، تدارک ضدانقلاب "خزنده" از طریق القاء ایده‌های ضدسوسیالیستی در اذهان توده‌های مردم در طولانی مدت و نفوذ دادن ضدکمونیستها در پست‌های مهم رهبری کشورهای اروپای مرکزی و جنوب شرقی به عنوان راهکار اصلی تعیین گردید.

در ماه جولای سال ۱۹۵۹ کنگره امریکا قطعنامه‌ای را در باره "ملت‌های اسیر" با موضوع دعوت به "آزادسازی" مجارستان و سایر کشورهای سوسیالیستی جهان و همچنین جمهوری‌های متحد اتحاد شوروی از "اسارت کمونیسم" تصویب کرد. به این ترتیب، تصویب این قطعنامه مبنای توجیه ایدئولوژیک برای تخصیص بودجه سالانه در جهت خرابکاری علیه نظام سوسیالیستی قرار گرفت. در مدت بیش از سی سال کنگره امریکا و نهادهای دولتی این کشور بودجه‌های کلانی برای انجام تبلیغات و حمایت مالی از نیروهای ضدانقلاب اختصاص دادند.

این بودجه‌ها به سازماندهان "بهار پراگ" در سال ۱۹۶۸، جنبش "همبستگی" پولند از سال ۱۹۸۰ و اعتراضات ضدشوروی در جمهوری‌های حوزه دریای بالتیک از سال ۱۹۸۷ اختصاص داده شد. در سال‌های ۱۹۸۹-۱۹۹۰ مبالغ هنگفتی برای انجام "انقلاب‌های رنگی" در اروپای مرکزی و جنوب شرقی، از جمله، در مجارستان و همچنین برای کمک به ملی‌گرایان افراطی در جمهوری‌های اتحاد شوروی و نیروهای به اصطلاح "دموکرات" روسیه تخصیص داده شد.

چرا رهبران اتحاد شوروی به شروع ضدانقلاب چراغ سبز نشان دادند؟

واحدهای ارتش اتحاد شوروی با حمایت کمونیستها و قطعات ارتش مجارستان شورش ضدانقلابی را سرکوب نمودند. به این ترتیب پایه‌های نظام سوسیالیستی در مجارستان و سایر کشورهای سوسیالیستی به مدت ۳۰ سال حفظ شد. اما، با بررسی صورت‌جلسات جلسه‌های هیأت سیاسی کمیته مرکزی که در آخر اکتوبر و اوایل ماه نومبر سال ۱۹۵۶ همه روزه برگزار می‌شد، نمی‌توان تعجب خود را از واکنش دیر هنگام اعضای آن و تصمیمات اتخاذی متناقض در این جلسات در حالی که در خیابان‌های بوداپست و سایر شهرهای مجارستان جوی خون جاری بود، پنهان کرد. به نظر می‌رسد تصمیم‌گیری در خصوص حل و فصل اقدامات خونین از راه مداخله نظامی با توجه به خطر جنگ جهانی و

احتمال استفاده از بمب هیدروژنی در آن برای رهبران اتحاد شوروی آسان نبود. چنین مسائلی تقریباً بعد از شش سال به موضوع بحث‌هایی در دولت امریکا تبدیل گردید. ۱۴ اکتوبر سال ۱۹۶۲ رئیس جمهور، **جان اف کندی** (Джон Ф. Кеннеди) اطلاعات مربوط به تصاویر هوایی نشان‌دهنده محل استقرار راکت های حامل کلاهک‌های هسته‌ای اتحاد شوروی در خاک کوبا را دریافت نمود. برای این که ایالات متحده امریکا بتواند تصمیمات مقتضی اتخاذ نماید، نهاد جمعی (کمیته اجرائی کمیسیون امنیت ملی) تشکیل گردید که از ۱۶ تا ۲۱ اکتوبر سال ۱۹۶۲ به طور کاملاً محرمانه و بدون تنفس جلسه برگزار نمود. جنرال بر سر گزینه‌های پیشنهادی، اعضای کمیته را تقسیم کرد. همانها که بعدها "بازها" نام گرفتند، از جمله، **دین راسک** (Дин Раск)، وزیر خارجه امریکا، خواستار حمله سریع به کوبا و بمباران تجهیزات راکتی اتحاد شوروی شدند. "کیوتران" که وزیر دفاع امریکا، **رابرت مک نامرا** (Роберт Макнамара) جزو آنها بود، در مقابل آنها قرار گرفتند. آنها با احتساب این که در صورت حمله به کوبا، در همان ساعات اول در حدود ۴۰ هزار سرباز امریکائی کشته خواهد شد، بسنده کردن به تحریم جزیره آزادی را پیشنهاد نمودند. (در باره تلفات کوبائی‌ها در صورت حمله به میهن آنها نه مک نامرا و نه سایر اعضای کمیته امریکائی حرفی نزدند). کندی و دیگر اعضای کمیته "اجرائی" مدت زیادی موضع بینابینی در میان "بازها" و "کیوتران" اتخاذ نمودند. جلسه بحث با تصویب قرار دایر بر اعمال تحریم علیه کوبا، تحریمی که کندی در تاریخ ۲۲ اکتوبر به اطلاع همه جهان رسانید، پایان یافت. هر چند در مدت شش روز پس از تحریم کوبا و اعلام کندی در این باره به جهان، اوضاع در مسیر فاجعه‌بار پیش رفت و گاهی اوقات از احتمال حمله نیروهای مسلح امریکا به کوبا و تبادل حملات هسته‌ای متقابل بین اتحاد شوروی و امریکا سخن گفته می‌شد، ۲۸ اکتوبر بحران بدون خونریزی خاتمه یافت.

تفاوت میان بحث‌های کمیته "اجرائی" امریکا و هیأت سیاسی کمیته مرکزی عبارت از این بود که، دومی فقط پس از چند ساعت بعد از آغاز شورش در بوداپست شروع شد. این واقعیت منتفی نیست که اگر اعضای هیأت سیاسی دیدگاه خود را بیان می‌کردند و پیرامون همه گزینه‌های ممکن در مدت چند روز به بحث می‌نشستند، می‌توانستند تا روز ۲۳ اکتوبر سال ۱۹۵۶ راه حل مناسبی بیابند. به خصوص اینکه **یو. و. آندروپوف** (Ю.В. Андропов)، سفیر اتحاد شوروی در مجارستان دو هفته قبل از شروع شورش، در مورد وقوع چنین حادثه‌ای هشدار داده بود. بر این اساس، ای. س. **سروف** (И.С. Серов)، وزیر امنیت ملی جزو تقدیرشدگان در میان مبارزان برای سرکوب شورش بود. به وی نشان درجه یک **کوئوزف** اعطاء گردید، دولت از کار اطلاعات شوروی در مجارستان نه تنها در پروسه شورش، حتا قبل از شروع آن نیز قدرانی کرد. شاید، هشدار اداره کل یکم در مورد احتمال وقوع حرکات ضدانقلابی به اطلاع وزیر دفاع، ژوکوف رسیده بود، که در جلسه ۲۳ اکتوبر هیأت سیاسی کمیته مرکزی قبل از همه در خصوص حوادث هلاکت‌بار صحبت کرد.

نباید فقط خروشچف را به خاطر بی‌توجهی نسبت به مجارستان سرزنش کرد. در حالی که اطلاعات دریافتی به اطلاع همه اعضای هیأت سیاسی کمیته مرکزی می‌رسید، پس چرا آنها مدت زیادی به مجارستان بی‌توجهی کردند؟ به ویژه این که، یکی از اتهامات خروشچف علیه ستالین در کنگره بیستم حزب کمونیست اتحاد شوروی این بود، که گویا او به هشدارهای دایر بر احتمال حمله المان به اتحاد شوروی بی‌توجهی کرد. اگر چه این اتهام با واقعیت انطباق نداشت، اما در نگاه بسیاری از مردم به مدرکی برای برخورد غیرمسئولانه به رهبری کشور تبدیل گردید.

ادامه دارد...

* - پروفیسور، دکتر علوم تاریخ، پژوهشگر، نویسنده

<http://www.sovross.ru/articles/1475/27965> - ۶ دی - جدی ۱۳۹۵